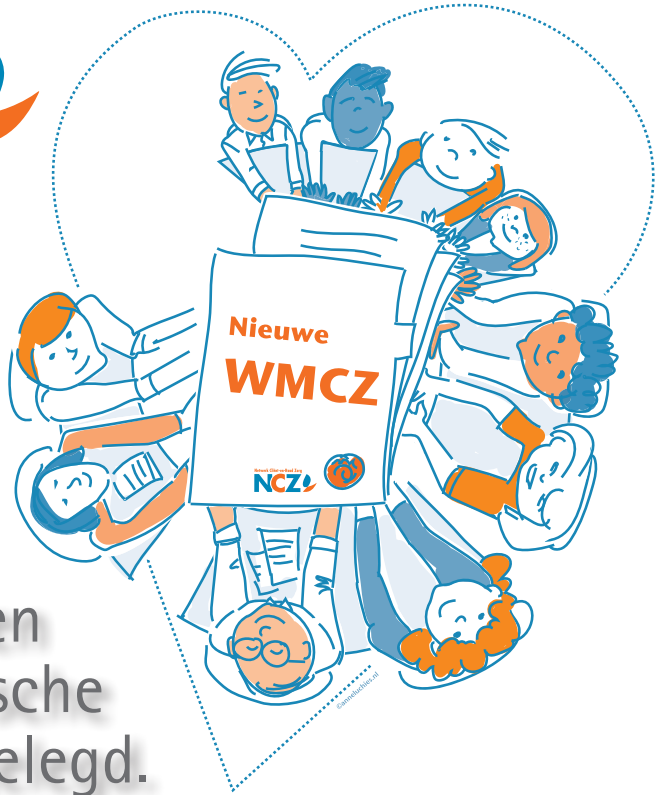

Netwerk Cliënt-en-Raad Zorg

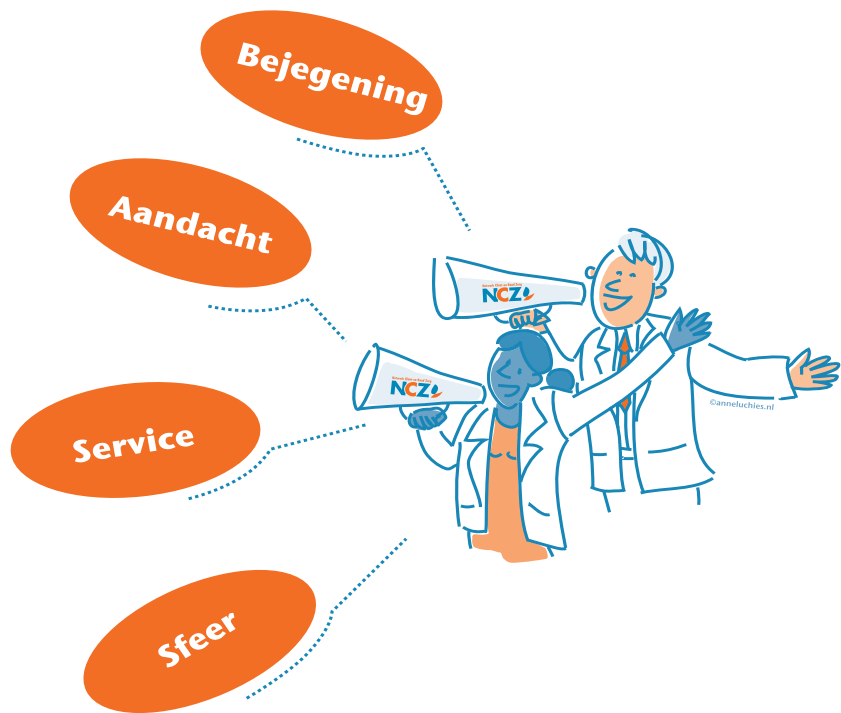

Nieuwe
Wmcz voor
cliëntenraden
in 10 praktische
punten uitgelegd.

NCZ: NETWERK CLIËNT-EN-RAAD ZORG

NCZ maakt zich sterk voor cliëntenmedezeggenschap in de zorg. Als landelijk kennis- en leernetwerk zijn wij er voor cliënten- en cliëntenraden. We staan voor cliëntenraden die onafhankelijk werken en de positie van cliënten willen verbeteren.

Gelijkwaardigheid en positieve communicatie tussen zorgbestuurder en cliëntenraad zien wij als de sleutel tot succes. NCZ zorgt voor de kennis en deskundigheid, waardoor de stem van de cliëntenraad duidelijk en helder wordt gehoord. We werken vanuit de BASS-formule waarbij de menselijke maat centraal staat: Bejegening, Aandacht, Service en Sfeer.

COLOFON

RAAD VAN TOEZICHT:
Gerard Siep (voorzitter)
Charles de Vries
Jan Jurriëns

DIRECTEUR-BESTUURDER:
Marika Biacsics - van der Horst

REDACTIE:
Marika Biacsics - van der Horst
Niek Arts
(Uniek Verhalen: www.niekarts.nl)

OPMAAK:
ACTW Design
(www.actwdesign.nl)

ILLUSTRATIES:
Anne Luchies
(www.anneluchies.nl)

REDACTIEADRES:
NCZ, Loostraat 58
6924 AH LOO

T: 06 51 222 505
E: redactie@ncz.nl
www.ncz.nl

Instagram: NCZorg
YouTubekanaal:
Netwerk Cliënt-en-Raad Zorg
Facebook: NetwerkCliëntenRaadZorg
Twitter: @NCZNederland
LinkedIn:
NCZ Netwerk Cliënt-en-Raad Zorg

DE NIEUWE WMCZ

Eind 2018 heeft de Tweede Kamer de vernieuwde Wmcz met een grote meerderheid aangenomen. Het aangenomen voorstel wordt door bijna alle politieke partijen gesteund. Het wetvoorstel ligt nu bij de Eerste Kamer. Omdat de nieuwe wet politiek breed wordt gedragen, zal de wet ook daar hoogstwaarschijnlijk worden aangenomen. De verwachting is dat de wet in 2020 ingaat.

De nieuwe Wmcz is een wijziging van de bestaande wet uit 1996. Het belangrijkste doel van de nieuwe wet is het versterken van de medezeggenschap van cliënten in zorginstellingen. Er komen nieuwe vormen van medezeggenschap en de cliëntenraad krijgt een sterkere positie. Verder zijn er voordelen voor de zorginstellingen. We lichten de drie punten toe.

Nieuwe vormen medezeggenschap

Er komt een grotere nadruk op diversiteit en gelaagdheid van medezeggenschap. Ook neemt de directe invloed van de cliënt toe door individuele inspraak via enquêtes, focusgroepen en huiskamergesprekken. Verder wordt de cliëntenraad verplicht vroegtijdig betrokken bij de besluitvorming.

Sterke positie cliëntenraad

De cliëntenraad krijgt instemmingsrecht en behoudt het enquêterecht. De cliëntenraad ontvangt ondersteuning, facilitering en budget voor zijn ontwikkeling. Verder is er een wederzijdse verplichting tussen de cliëntenraad en de raad van toezicht. De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) gaat hier extra toezicht op houden.

Voordelen zorginstellingen

De nieuwe wet heeft ook voordelen voor zorginstellingen. Zij krijgen goede mogelijkheden om als het nodig is tegenkracht te organiseren. Er is meer ruimte voor flexibiliteit en mocht de cliëntenraad echt niet goed functioneren, dan kan die in uiterste gevallen ontbonden worden.

DE WMCZ EN DE CLIËNTENRAAD

Wat betekent de nieuwe wet concreet voor uw cliëntenraad? En wat moet u weten om goed met de nieuwe wet aan de slag te gaan? De mogelijkheden en het belang van uw cliëntenraad nemen toe, maar dit betekent ook dat er meer van u verwacht wordt.

Wat betekent de Wmcz voor mijn cliëntenraad in tien praktische kernpunten

1. Gelaagdheid uitgelegd

De verplichting om als zorginstelling een cliëntenraad te hebben hangt af van het aantal zorgmedewerkers en het type zorg:

- a. Ambulante zorg is vanaf 25 zorgverleners
- b. Kortdurende zorg is vanaf 10 zorgverleners
- c. Langdurige intensieve zorg is vanaf 10 zorgverleners

Wilt u een cliëntenraad oprichten? Dan zijn de bovengenoemde aantallen leidend voor de verplichting tot ondersteuning door de zorginstelling. Kleine organisaties met minder dan 10 zorg-fte kunnen vrijwillig een cliëntenraad oprichten.

2. Opstellen medezeggenschapsregeling

Binnen zes maanden nadat de nieuwe Wmcz ingaat moet er een gezamenlijk document met werkafspraken worden gemaakt door de cliëntenraad en de bestuurder(s). Aanpassingen hieraan mogen alleen gedaan worden met wederzijds goedvinden. Goede onderlinge samenwerking is dus essentieel. Zeker omdat de cliëntenraad instemmingsrecht heeft op de regeling.

3. Instemmingsrecht

De cliëntenraad heeft instemmingsrecht. Hierdoor kan de zorgbestuurder niet meer om de cliëntenraad heen bij belangrijke besluiten. Voor de cliëntenraad betekent dit dat hij goed moet weten op welke onderwerpen en besluiten hij instemmingsrecht heeft en waar dit recht om draait. Als cliëntenraad is het daarom slim om deze informatie op tijd in huis te halen.

4. Voorzieningen en financiën

Iedere cliëntenraad krijgt extra middelen en ondersteuning om zijn werk goed te doen. U heeft recht op:

1. Scholingsbudget
2. Inhuren van externe deskundigheid, bijvoorbeeld een architect, advocaat, notaris, zorgdeskundige of accountant
3. Professionele en onafhankelijke ondersteuning door een ambtelijk secretaris cliëntenraad

Dit betekent dat cliëntenraden een begroting en plan moeten opstellen waarin ze hun uitgaven en plannen op het gebied van scholing en het inhuren van externe ondersteuning onderbouwen.

5. Enquêterecht uitgelegd

Als de cliëntenraad wanbeleid of wanbestuur vermoedt, kan hij bij de ondernemingskamer een verzoek indienen tot een onafhankelijk onderzoek. Let op: dit is een uiterste maatregel. Het is veel belangrijker om als cliëntenraad mogelijk wanbeleid en wanbestuur te (h)erkennen en te voorkomen. Goede en openlijke communicatie met de zorgbestuurder is hiervoor de sleutel tot succes.

6. Openbare vacatures

De cliëntenraad gaat over zijn eigen samenstelling en voortbestaan. Een goede verdeling binnen de cliëntenraad draagt hieraan bij. Zorg voor een passende mix van de leden, zowel qua persoonlijkheid als inhoudelijke kennis. Goed opgestelde profielen, wervende vacatures en doordachte werving van nieuwe leden maken hierbij het verschil.

7. Ken de achterban

De cliëntenraad heeft als plicht zijn achterban goed te kennen en te weten wat er bij cliënten speelt en leeft. Dit is een ultieme samenwerkingskans met de zorgbestuurder. Hij is namelijk verplicht om cliënten inspraak te verlenen. Verder is hij verplicht de cliëntenraad te ondersteunen bij zijn contact met de achterban. Probeer hierin dus zoveel mogelijk samen op te trekken.

8. Aanvraag advies of instemming

De bestuurder moet de cliëntenraad genoeg tijd geven om zich goed voor te bereiden op een advies of instemming op een voorstel. Dit betekent ook dat een advies of voorstel in begrijpelijke taal moet worden geschreven. Hierdoor kan de cliëntenraad zich in het voorstel of advies verdiepen en met een gedegen antwoord komen.

De zorgbestuurder is verplicht de cliëntenraad tijdig om advies of instemming te vragen. Hierbij is het verstandig om in een vroeg stadium betrokken te zijn bij veranderingen, zodat er een gezamenlijk gedragen besluit, vanuit het cliëntenperspectief, wordt genomen. Stuur als cliëntenraad aan op vroegtijdige betrokkenheid.

9. Centrale cliëntenraad

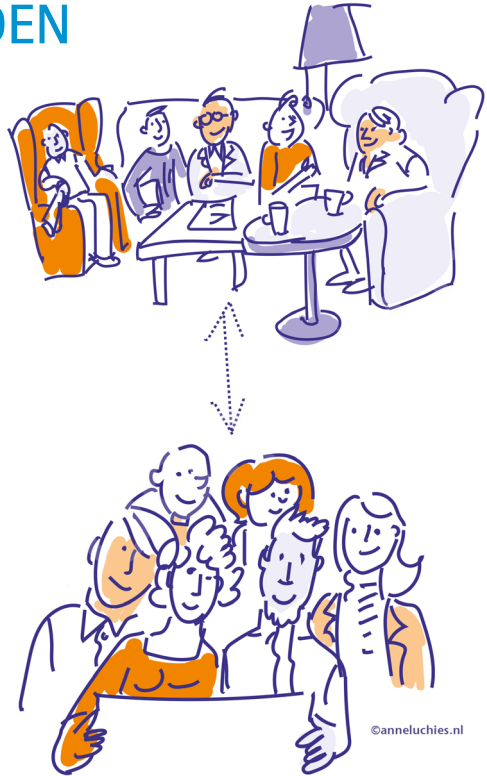
Bij zorginstellingen met meerdere cliëntenraden kan in de medezeggenschapsregeling een centrale cliëntenraad worden benoemd. Dit gebeurt altijd in samenwerking met de zorgbestuurder. Het is belangrijk om goed vast te leggen welke verschillende taken de centrale cliëntenraad en de lokale cliëntenraden krijgen. Leg ook de verdeling en de verschillende bevoegdheden per raad vast.

10. Benoeming ondersteuner

De cliëntenraad heeft recht op een onafhankelijke ondersteuner: de ambtelijk secretaris cliëntenraad. Deze staat de raad bij met advies en ondersteuning. De cliëntenraad heeft instemmingsrecht op de selectieprocedure en de selectie en de benoeming van de persoon die deze rol gaat vervullen. Denk daarom als cliëntenraad goed na over het profiel en het takenpakket van uw ondersteuner.

GOED VOORBEREIDEN

De nieuwe Wmcz geeft de cliëntenraad meer mogelijkheden, bevoegdheden, rechten én plichten. Deze positieve ontwikkeling vraagt ook meer van de cliëntenraad. Om een serieuze partner te zijn, is het belangrijk om 'goed beslagen ten ijs te komen'. Een goede voorbereiding, kennis van zaken en contact met de achterban zijn hierbij van doorslaggevend belang. Dit betekent dat cliëntenraden zich de komende jaren verder moeten ontwikkelen.

Scholingsbudget

Voor de verdere ontwikkeling van de cliëntenraad zijn in de nieuwe wet verschillende mogelijkheden opgenomen. Er is onder andere recht op externe expertise en op scholingsbudget voor deskundigheidsbevordering.

NCZ Academie

NCZ werkt met gecertificeerde trainers en vakkundige adviseurs. De NCZ Academie voorziet in een uitgebreid aanbod aan cursussen en workshops en is gespecialiseerd in het begeleiden van cliëntenraden in de zorg en hun directe belanghebbenden. Cliëntenraden en belanghebbenden die zich willen ontwikkelen of specialiseren zijn bij ons aan het juiste adres!

De academie is voor: cliëntenraden, centrale cliëntenraden, bestuurders, managers, ambtelijk secretarissen en cliëntenraadcoaches. Voor beginners, gevorderden, specialisten en alles daartussenin. Kijk voor het actuele aanbod aan trainingen en cursussen op ncz.nl